

T.a.v. de leden van de gemeenteraad

Kenmerk 2019/852231
Datum 17 oktober 2019
Contact Inge Mulders
Telefoon 023-5114885
E-mail imulders@haarlem.nl

Onderwerp: RKC Adviesbrief n.a.v. technische analyse indicatoren Programmabegroting 2020-2024

Geachte leden,

De raad heeft het college vorig jaar opgedragen om in de eerste financiële voortgangsrapportage van 2019 een voorstel op te nemen waarmee minimaal de helft van de ontbrekende indicatoren wordt toegevoegd, dat daarbij de genoemde onvolkomenheden ten aanzien van indicatoren in de begroting 2019 worden weggenomen en om in de begroting 2020 de verdere verbeterslag te realiseren.

Wij hebben u in juni een adviesbrief (2019/504608) gestuurd over de opvolging van het eerste deel van de aanbeveling, het voorstel van het college in de Kadernota. Met de voorliggende brief adviseren wij u over de opvolging van het tweede deel van de aanbeveling. De RKC heeft hiertoe de begroting getoetst aan de technische verbeterpunten die in het RKC-rapport *Indicatoren in Beeld* (2019/008318) zijn geformuleerd. In de bevindingen wordt, net als in het rapport, onderscheid wordt gemaakt tussen kwantitatief en kwalitatief.

De hoofdboodschap luidt dat de RKC constateert dat er een grote slag is gemaakt in kwantitatieve en kwalitatieve zin, maar dat er ook verbeterpotentieel resteert. Dit zijn grotendeels kanttekeningen met eenzelfde karakter als in het rapport van vorig jaar en in eerdere RKC onderzoeken naar de jaarstukken van de gemeente. Ook de rapporteurs uit de raad hebben dit voorjaar bij het jaarverslag aan de hand van de 'Duisenberg-light-methode' soortgelijke bevindingen gepresenteerd. De tekortkomingen op kwalitatief vlak lijken daarmee een aanhoudend karakter te hebben en vragen om een structurele aanpak, die niet alleen in de P&C-documenten om aandacht vraagt.

De RKC adviseert de raad om bij alle beleidsvoorstellen, bij nieuw beleid en bij wijziging van beleid, als voorwaarde te stellen dat er reeds in het voorstel concrete doelen, prestaties en indicatoren voor monitoring worden opgenomen.

In **kwantitatief** opzicht is er sprake van een grote verbeterslag. Het aantal doelen en prestaties zonder indicator is substantieel afgenomen. Dit kan grotendeels worden verklaard door de vermindering van het aantal doelen (57 → 44) en met name het aantal vermelde prestaties (157 → 64).

Het is positief als hiermee de niet concrete voornemens buiten de begroting zijn gelaten, maar mogelijk gaat er voor de raad veel sturingsinformatie verloren.

Ook op **kwantitatief** vlak zijn er verbeteringen, bijvoorbeeld de introductie van de doelenbomen met doelen, prestaties en indicatoren op één bladzijde. Dit maakt de onderlinge samenhang goed inzichtelijk voor de raad. Verbetering is er ook op het aspect van de ontbrekende realisatie of streefwaarden. Die zijn er veel minder. Waar bij nieuwe indicatoren gegevens ontbreken is dit bovendien toegelicht, bij een aantal eerder gebruikte indicatoren nog niet.

Hieronder de bevindingen ten aanzien van de indicatoren in de Programmabegroting 2020-2024

- Doelen en/of prestaties die onvoldoende concreet of specifiek zijn geformuleerd. Bijvoorbeeld prestaties als *'uitvoeren van het beleid'* of *'uitvoeren van het programma'* bieden geen enkel inhoudelijk inzicht in de voorgenomen activiteiten.
- Indicatoren die te algemeen zijn en geen informatie geven over de specifieke kenmerken van het doel of de prestatie. Bijvoorbeeld het doel *'Tijdige jeugdhulp op maat bieden'* en de indicator *'% jongeren met jeugdhulp'*.
- Indicatoren die niet relevant zijn voor het doel of de prestatie. Bijvoorbeeld de prestatie *'voorkomen voortijdig schoolverlaten'* en de indicator *'aantal stage- en leerwerkplekken'*
- Indicatoren die niet jaarlijks beschikbaar zijn. Bijvoorbeeld *'% niet-wekelijkse sporters'* of *'gemiddelde energie-index corporatiewoningen'*.
- Verwarring tussen effect- en prestatie-indicator. Bijvoorbeeld de prestatie-indicator *'parkeerdruk Haarlem'* is een effectindicator.
- Soms worden veel prestaties in één indicator op een hoop geveegd b.v. aantal bezoekers aan bibliotheken, podia en musea.
- Soms blijkt uit de woordkeuze bij een doel ambitie met *'vergroten'*, *'versterken'*, *'meer'* terwijl de streefwaarde de daarop volgende jaren constant blijft. Bijvoorbeeld het doel *'minder parkeeroverlast'* en de constante streefwaarde van 37%
- Soms lijkt de ontwikkeling van indicatoren onderling niet consistent: wel een toename van het aantal vestigingen van bedrijven na 2019, maar geen stijging van het aantal banen.
- Eén keer is de vast te leggen prestatie gebaseerd op nog niet door de raad vastgesteld beleid: het Onderwijskansenbeleid.

De RKC constateert verder dat veel van de in de Kadernota voorgestelde indicatoren uiteindelijk niet in de begroting zijn opgenomen.

Wij ronden met bovenstaande bevindingen en het advies de monitoring van en advisering over deze aanbeveling af.

Met vriendelijke groet,

Sacha Schneiders,
Voorzitter